

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tiedotusosasto

LEHDISTÖTIEDOTE nro 98/07

18.12.2007

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-341/05

Laval un Partneri Ltd v. Svenska Byggnadsarbetareförbundet ym.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN OTTAA KANTAA SELLAISEN TYÖTAISTELUTOIMEN YHTEENSOVELTUVUUTEEN YHTEISÖN OIKEUDEN KANSSA, JOLLA AMMATTILIITTO PYRKII PAINOSTAMAAN ULKOMAISTA PALVELUJEN TARJOAJAA ALOITTAMAAN PALKKANEUVOTTELUT JA LIITTYMÄÄN TYÖEHTOSOPIMUKSEEN

Tällainen työmaiden saarrolla toteutettu työtaistelutoimi on palvelujen tarjoamisen vapautta koskeva rajoitus, joka ei esillä olevassa asiassa ole perusteltavissa työntekijöiden suojeluun liittyvän yleistä etua koskevan tavoitteen kannalta

Työntekijöiden lähettämisestä työhön annetussa direktiivissä 96/71¹ säädetään, että vastaanottavaan jäsenvaltioon työhön lähetetyille työntekijöille taatut työolot vahvistetaan laein, asetuksin tai hallinnollisin määräyksin ja/tai rakennusalalla yleisesti sovellettaviksi julistetuin työehtosopimuksin tai välitystuomioin.

Työntekijöiden lähettämisestä työhön annetussa Ruotsin laissa tarkennetaan direktiivissä 96/71 lueteltuja seikkoja koskevat työehdot ja -olot vähimmäispalkkoja lukuun ottamatta. Laissa ei säädetä mitään palkoista, joiden määrittäminen on Ruotsissa perinteisesti annettu työmarkkinaosapuolten tehtäväksi työehtosopimusneuvotteluissa. Ruotsin oikeudessa ammattiliitoille myönnetään tietyn edellytyksin oikeus ryhtyä työtaistelutoimiin työnantajan painostamiseksi aloittamaan palkkaneuvottelut ja liittymään työehtosopimukseen.

Laval un Partneri Ltd -niminen latvialainen yhtiö lähetti vuoden 2004 toukokuussa työntekijöitä Latviasta rakennustöihin Ruotsiin. Työt otti suorittaakseen L&P Baltic Bygg AB -niminen tytäryhtiö. Näihin töihin kuului Vaxholmin kaupungissa sijaitsevan koulurakennuksen peruskorjaus ja laajentaminen.

Vuoden 2004 kesäkuussa Laval ja Baltic Bygg sekä Ruotsin rakennustyöntekijöiden liitto Svenska Byggnadsarbetareförbundet aloittivat neuvottelut, jotka koskivat lähetettyjen työntekijöiden palkkojen määrittämistä ja Lavalin liittymistä rakennusalan työehtosopimukseen. Mitään sopimusta ei kuitenkaan saatu aikaan. Laval allekirjoitti syys- ja lokakuussa

¹ Palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16.12.1996 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY (EYVL 1997, L 18, s. 1).

työehtosopimukset Latvian rakennusalan ammattiliiton kanssa, johon 65 prosenttia lähetetyistä työntekijöistä kuului.

Byggnadsarbetareförbundet aloitti 2.11.2004 kaikkia Lavalilla Ruotsissa olevia rakennustyömaita koskevalla saarrolla toteutetun työtaistelutoimen. Ruotsin sähkötyöntekijöiden liitto yhtyi liikkeeseen myötätuntotoimella, jonka johdosta sähköasentajia estettiin tarjoamasta palveluja Lavalille. Yksikään näiden liittojen jäsenistä ei kuulunut Lavalin henkilökuntaan. Sen jälkeen kun työt olivat olleet jonkin aikaa keskeytyneinä, Baltic Bygg asetettiin konkurssiin ja lähetetyt työntekijät palasivat Latviaan.

Arbetsdomstolen, jossa Laval nosti kanteen, joka koskee muun muassa työtaistelutoimien laillisuutta ja aiheutuneen vahingon korvaamista, pyysi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta vastausta siihen, estääkö yhteisön oikeus sen, että ammattiliitot ryhtyvät kuvatuissa olosuhteissa tällaisiin työtaistelutoimiin.

Yhteisöjen tuomioistuin toteaa aluksi, että direktiivin 96/71 mukaan vastaanottava jäsenvaltio ei voi edellyttää, jotta sen alueella saadaan tarjota palveluja, vähimmäissuojaa koskevia pakottavia sääntöjä tiukempien työehtojen ja -olojen noudattamista. Direktiivissä 96/71 tarkoitettujen seikkojen osalta kyseisessä direktiivissä näet säädetään nimenomaisesti siitä suojan asteesta, joka toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden yritysten on vastaanottavassa jäsenvaltiossa taattava niiden viimeksi mainitun alueelle työhön lähettämille työntekijöille.

Tämän jälkeen yhteisöjen tuomioistuin tunnustaa, että vaikka **oikeus ryhtyä työtaistelutoimiin on tunnustettava perusoikeutena**, joka on erottamaton osa yhteisön yleisiä oikeusperiaatteita, joiden noudattamista yhteisöjen tuomioistuin valvoo, sen käyttämiselle voidaan kuitenkin asettaa tiettyjä rajoituksia. **Se, että työtaistelutoimiin ryhtymistä koskeva oikeus on luonteeltaan perusoikeus, ei kuitenkaan voi johtaa siihen, että tällainen toimi, johon ryhdytään sellaista toiseen jäsenvaltioon sijoittautunutta yritystä vastaan, joka lähettää työntekijöitä työhön tarjotessaan palveluja valtioiden välillä, jää yhteisön oikeuden soveltamisalan ulkopuolelle.**

Esillä olevassa asiassa yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että **jäsenvaltion ammattiliittojen oikeus ryhtyä työtaistelutoimiin**, joiden johdosta toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet yritykset voivat tulla pakotetuiksi neuvottelemaan määrittelemättömän ajan vähimmäispalkkojen selville saamiseksi ja liittymään työehtosopimukseen, jonka lausekkeissa tarjotaan direktiivillä 96/71 taattua vähimmäissuojaa parempi suoja, **voi johtaa siihen, että näiden yritysten on vähemmän houkuttelevaa tehdä rakennustöitä Ruotsin alueella tai se on jopa vaikeampaa, ja se on näin ollen palvelujen tarjoamisen vapautta koskeva rajoitus.**

Palvelujen tarjoamisen vapautta koskeva rajoitus voidaan hyväksyä vain, jos sillä pyritään perustamissopimuksen mukaiseen oikeutettuun tavoitteeseen ja se on perusteltavissa yleistä etua koskevista pakottavista syistä, kunhan se tällaisessa tapauksessa on omiaan takaamaan sillä tavoiteltavan päämäärän toteutumisen ja kunhan sillä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Yhteisöjen tuomioistuin korostaa tältä osin, että **sellaisiin työtaistelutoimiin ryhtymistä koskeva oikeus, joiden tavoitteena on suojata vastaanottavan valtion työntekijöitä mahdolliselta sosiaaliselta polkumyynniltä, voi olla yleistä etua koskeva pakottava syy**. Tässä yhteydessä vastaanottavan jäsenvaltion ammattiliiton aloittama työmaita koskeva saarto, jolla valtioiden välisiä palveluja tarjottaessa työhön lähetetyille työntekijöille pyritään takaamaan työehdot ja -olot, jotka on vahvistettu tietyille tasolle, **kuuluu työntekijöiden suojelua koskevan tavoitteen piiriin.**

Kun otetaan huomioon ne rakennusalan työehtosopimukseen liittymiseen liittyvät erityiset velvoitteet, joita ammattiliitot pyrkivät asettamaan työtaistelutoimella muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneille yrityksille, **kyseisen toimen käsittämää estettä ei** kuitenkaan **voida perustella tällaisen tavoitteen kannalta**. Valtion välisiä palveluja tarjottaessa työhön lähetettyjen työntekijöiden osalta nimittäin **näiden työnantaja on direktiivillä 96/71 toteutetun yhteensovittamisen vaikutuksesta velvollinen noudattamaan** vastaanottavassa jäsenvaltiossa **vähimmäissuojaa koskevia pakottavia ydinsääntöjä**.

Niiden palkkaneuvottelujen osalta, joihin ammattiliitot pyrkivät työtaistelutoimella painostamaan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneita yrityksiä, jotka lähettävät työntekijöitä tilapäisesti työhön niiden alueella, yhteisöjen tuomioistuin korostaa, että **yhteisön oikeudessa ei kielletä jäsenvaltioita vaatimasta tällaisilta yrityksiltä vähimmäispalkkaa koskevien sääntöjensä noudattamista asianmukaisia keinoja käyttämällä**.

Työtaistelutoimia ei kuitenkaan **voida perustella työntekijöiden suojeluun liittyvän yleistä etua koskevan tavoitteen nojalla silloin, kun palkkaneuvottelut**, joihin niillä pyritään painostamaan toiseen jäsenvaltioon sijoittautunutta yritystä, **liittyvät kansalliseen asiayhteyteen, jolle on leimaa-antavaa** sellaisten kaikenlaisten **säännösten puuttuminen**, jotka ovat riittävän täsmällisiä ja joista voidaan saada riittävän helposti selkoa, jotta ei tehtäisi tällaiselle yritykselle käytännössä mahdottomaksi tai suhteettoman vaikeaksi määrittää, mitä velvollisuuksia sen on noudatettava vähimmäispalkan osalta.

Lopuksi yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että kansallinen lainsäädäntö, jossa ei oteta huomioon – niiden sisällöstä riippumatta – työehtosopimuksia, jotka sitovat jo Ruotsiin työntekijöitä työhön lähetettäviä yrityksiä siinä jäsenvaltiossa, johon ne ovat sijoittautuneet, merkitsee kyseisten yritysten syrjintää siltä osin kuin niitä kohdellaan siinä samalla tavalla kuin kansallisia yrityksiä, jotka eivät ole tehneet työehtosopimusta.

Perustamissopimuksesta kuitenkin seuraa, että tällaiset syrjivät säännöt voivat olla perusteltuja ainoastaan yleisen järjestyksen tai turvallisuuden taikka kansanterveyden vuoksi.

Kyseisen säännösten soveltamisella sellaisiin ulkomaisiin yrityksiin, joita sitovat työehtosopimukset, joihin Ruotsin lakia ei sovelleta suoraan, pyritään yhtäältä antamaan ammattiliitoille mahdollisuus ryhtyä toimenpiteisiin, jotta kaikki Ruotsin työmarkkinoilla toimivat työnantajat soveltavat palkkoja ja muita työehtoja, jotka vastaavat Ruotsissa tavanomaisesti sovellettuja työehtoja, ja toisaalta luomaan vilpittömän kilpailun edellytykset samanlaisin ehdoin ruotsalaisten työnantajien ja muista jäsenvaltioista tulevien elinkeinonharjoittajien välille.

Koska yksikään näistä seikoista ei merkitse yleistä järjestystä tai turvallisuutta taikka kansanterveyttä koskevaa syytä, tällainen syrjintä ei ole perusteltavissa

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido yhteisöjen tuomioistuinta.

Tämä lehdistötiedote on saatavissa seuraavilla kielillä: kaikki kielet

Tuomion koko teksti on Internetissä

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=FI&Submit=rechercher&numaff=C-341/05>

Se on tavallisesti luettavissa kello 12:sta (CET) lähtien tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler

Puh. +352 4303 3127, faksi +352 4303 3656

Kuvia siitä, kun tuomio luetaan, on saatavilla Ebs "Europe by Satellite" -kanavalla Euroopan komissio, Lehdistö- ja viestintäosasto L-2920 Luxemburg, puh +352 4301 35177, faksi +352 4301 35249

tai B-1049 Bryssel, puh. +32 2 2964106, faksi +32 2 2965956.